



## **30 oktober 2022**

### **(32<sup>ste</sup> zondag door het jaar)**

Dries Ghesquiere o.p.

Lieve mensen,

Zacheüs , een kleine man met af en toe rare gewoonten. Een beetje zoals ik. Hij is zo klein dat hij toch maar in een boom klinkt om toch maar een blik van Jezus op te vangen. Hij wist dat Jezus overal rondwandelde om te prediken en het woord Gods te verkondigen. Zacheüs wou Jezus echt zien. Waarom is niet duidelijk. Hij, een rijke tollenaar, gehaat als de pest. Niemand ziet hem graag. Een collaborateur met de Romeinse bezetter.

Dat hij gehaat wordt, is dus begrijpelijk. Hij heult met de bezetter voor wie hij belasting int en mensen uitbuit. In een zekere zin is hij een parasiet van de maatschappij. Hij verdient zijn geld over de rug van de anderen heen. Maar het vreet in hem. Hij voelt de eenzaamheid. Door niemand geliefd. Aandacht van anderen, mildheid van anderen, barmhartigheid en liefde krijgt hij niet.

Zacheüs zou wel willen dat ze hem graag zien. Maar ja, liefde is niet te koop. Opnieuw de vraag: waarom wil Zacheüs Jezus absoluut zien? En nog een vraag: hoe komt het dat Jezus hem herkent? Hij is immers nooit in Jericho geweest. Is Zacheüs dan zo berucht dat zelfs mensen van ver buiten de stad hem direct herkennen?

En nog een vraag: waarom nodigt Jezus zichzelf bij hem thuis uit? Maar wat er ook van zij, Zacheüßen zijn er vandaag in overvloed. Zowel in de financiële wereld, waar fraude en bedrog schering en inslag zijn, als in alle lagen van de maatschappij. Mensen die de woorden ‘eerlijk’ en

‘respectvol’ zelfs niet kennen. Dat zijn machthebbers, die hun volk uitbuiten, andere volken vernietigen. Of terroristen die hele dorpen uitmoorden of mensenhandelaars zonder enig respect voor hun medemensen. Mensenhandelaars zijn er ook bij ons, we horen het zo vaak in het nieuws.

Zacheüs wordt door zijn stadsgenoten ook gezien als iemand die geen respect heeft voor zijn medemens. Ik zei het daarnet nog: liefde is niet te koop. En toch, er komt een eerste stap. Iemand steekt zijn hand uit. Die iemand neemt het risico zich te bemoeien met een afgewezen mens. Tweede stap: Zacheüs moet naar beneden komen. Jezus reikte hem de hand. Eindelijk vindt hij iemand die hem vriendelijk aanspreekt.

Jezus durfde het aan om hem een hand te geven. Jezus wil uitgenodigd worden in het huis van Zacheüs. Verontwaardiging bij zijn stadsgenoten wanneer Jezus zichzelf bij hem uitnodigt, is dus begrijpelijk. Maar Jezus doet alleen wat Hij altijd doet met zondaars en mensen in de problemen: Hij oordeelt en veroordeelt niet, maar reikt liefde aan.

‘Zondig voortaan niet meer’, zegt Hij tegen de overspelige vrouw, en over Zacheüs zegt Hij: ‘Ook deze man is een zoon van Abraham.’ Hij veroordeelt Zacheüs dus niet. Hij zegt alleen dat Hij bij hem te gast moet zijn. Wat Hem daartoe drijft, is wat zijn Vader in de hemel is, en dat is liefde. Geen oordeel, geen veroordeling, geen straf, maar liefde. Zacheüs wordt ineens een totaal andere mens. Hij is geen egoïstische tollenaar meer, maar een eerlijke mens vol liefde voor zijn medemensen.

Dat is de derde stap: Hij zal de helft van zijn bezit aan de armen schenken, en als hij iemand heeft afgeperst, zal hij hem vierdubbel terugbetalen. En dan: Een vraag voor ons allemaal: wie zijn wij in dat verhaal?

Zijn wij zoals Zacheüs ’ stadsgenoten, en kunnen wij dus alleen maar oordelen en veroordelen? Of zijn we zoals Zacheüs? Nee, niet de Zacheüs van de slechte kant, maar van de goede kant. Gaan wij ons ook verstoppen in een boom om Jezus te zien als we onzeker zijn, als we geen uitweg meer zien, als we weten dat we in de fout zijn gegaan in ons doen en denken?

Willen ook wij onze fouten zo diepgaand goedmaken? Lieve mensen, in de eerste lezing hoorden we prachtige woorden. 'Heer, heel de aarde is voor U als een stofje op de weegschaal, als een vroege dauwdruppel die neervalt op aarde. Maar Gij ontfermt U zich over iedereen,' zo begint de lezing, en die woorden geven een prachtig beeld van God en zijn schepping: wij zijn niets meer dan een stofje of een dauwdruppel die leeft in de eindeloze liefde van de eindeloos goede God.

Ook Zacheüs is niets meer dan zo een pietluttig stofje, maar Jezus bevrijdt hem van die kleinheid van zijn egoïsme door hem in liefde aan te spreken, en zijn last mee te helpen dragen – de last die blijkt uit het gemor van de omstaanders die hem haten. Dat is wat Jezus, wat God met ons doet: Hij draagt mee onze last, en bevrijdt ons van onze kleinheid door de fouten die wij maken. Laten we daar dankbaar om zijn, en als een stralende dauwdruppel Gods eindeloze liefde uitdragen in heel ons menszijn

Ik eindig met deze tekst:

Zacheüs ziet en wordt door Jezus gezien. Het werd een ontmoeting. Een ontmoeting is steeds wederkerig. Door ontmoeting werd en wordt het evangelie verkondigd. Het gezien worden door Jezus, is mooi vertolkt.

In een lied van H. Oosterhuis:

De Heer heeft mij gezien en onverwacht  
ben ik opnieuw geboren en getogen.  
Hij heeft mijn licht ontstoken in de nacht,  
gaf mij een levend hart en nieuwe ogen.  
Zo komt Hij steeds met stille overmacht  
en zo neemt Hij voor lief mijn onvermogen.